

Läkemedelsmål Region Kalmar län 2022

1. God hushållning: följ Läkemedelskommitténs spartips! Genom att följa spartipsen kan vi gemensamt spara miljontals kronor. Några spartips:

- Bufomix istället för Symbicort
- Braltus istället för Spiriva Handihaler
- Pregabalin istället för Lyrica
- Levetiracetam istället för Keppra
- Lamotrigin istället för Lamictal
- Insulin lispro istället för Humalog
- Insulin aspart istället för Novorapid
- Abasaglar istället för Lantus
- Biosimilar istället för Humira
- Makrogol Junior endast för barn under 1 år

2. Minskad förskrivning av beroendeframkallande läkemedel (opioider, bensodiazepiner, bensodiazepinbesläktade sömnmedel och pregabalin). Vi ligger fortfarande högre i förskrivning jämfört med genomsnittet för Sverige. Mål: minskning med 20 %.

3. Minskad förskrivning av inhalationssteroider (ICS) till KOL-patienter utan exacerbation senaste året. KOL-patienter som behandlas med ICS löper ökad risk att drabbas av pneumonier. De KOL-patienter som inte har haft någon exacerbation senaste året ska inte behandlas med ICS enligt gällande riktlinjer. Behandlingen bör därmed omprövas regelbundet. I region Kalmar har ca 1/3 av dessa patienter ordination på ICS. Målet är en minskning till högst 25 %.

4. Följsamhet till Stramas rekommendationer för antibiotika.

Under 2021 blev utfallet för Regionen 239 antibiotikarecept per 1000 invånare, där primärvårdens andel understiger nu 160 recept/1000 listade. Det återspeglar nationell trend och kan tillskrivas förändrat sökmönster under Corona-pandemin samt mindre spridning av luftvägsinfektioner i samhället till följd av skärpta hygienrutiner samt isolering. När pandemin har klingat av är det viktigt med hög följsamhet till Stramas rekommendationer. Målet för 2022 är att ligga kvar under 250 recept per tusen invånare.

Vi har även som mål att förskrivning och rekvisition av kinoloner bör minska med 10 %.

5. Minskad förskrivning av protonpumpshämmare (PPI). Förskrivningen av PPI i regionen ligger betydligt högre jämfört med förskrivningen på riksnivå. Behandling med PPI kan leda till ogynnsamma bieffekter så som ökad risk för tarminfektioner och hypomagnesemi. Överförskrivningen genererar även onödiga kostnader. Vid nyinsättning: säkerställ att indikation och behandlingstid är korrekt. Vid receptförnyelse: kontrollera om indikation fortfarande föreligger. För fördjupning läs gärna: [Stor överförskrivning och ökat bruk av protonpumpshämmare \(lakartidningen.se\)](https://lakartidningen.se)

Vi har även noterat hög förskrivning av esomeprazol och vill poängtera att omeprazol är rekommenderat preparat. Effekten av omeprazol är likvärdig med esomeprazol vid jämförbara doser men esomeprazol är betydligt dyrare. Läs gärna: <https://janusinfo.se/behandling/expertgruppsutlata-nden/magochtarmsjukdomar/magochtarmsjukdom-ar/omeprazolborjarintepae.5.2e489e9216f1a8cad2a6fdd7.html>

Målet för 2022 är att förskrivningen av PPI ska minska med 15 %.

6. Benspecifika läkemedel till patienter med osteoporosfraktur. Målet för 2022 är att minst 60 % av patienter över 50 år med osteoporosrelaterad fraktur senaste halvåret ska vara ordinerade ett benspecifikt läkemedel (exempelvis Zoledronsyra eller Prolia). De senaste åren har denna siffra legat på omkring 30 % utan tendens till ökning.

7. Inte hydroxizin (Atarax), prometazin (Lergigan) eller alimemazin (Theralen) till äldre 75+. Inte klemastin (Tavegyl) oavsett ålder. Hydroxizin, prometazin och alimemazin är olämpliga till äldre på grund av antikolinerga och sederande effekter samt på grund av risk för förlängd QT-tid. Målet är att ingen förskrivning ska ske av dessa läkemedel till äldre på grund av biverkningsrisken.

Målet är även att förskrivning av klemastin (Tavegyl) ska upphöra oavsett patientens ålder.

Klemastin har inga fördelar jämfört med modernare antihistaminer såsom desloratadin. Däremot är biverkningsrisken betydligt högre med klemastin, exempelvis risk för sedering och blodtrycksfall. Notera att injektionsberedning inte ger snabbare effekt än tabletter.

8. Målblodtryck angivet i Cosmic för patient med hypertoni. Alla patienter med hypertoni ska ha ett individuellt anpassat målblodtryck. Detta bör dokumenteras i journalen under sökordet Målblodtryck. Målet för 2022 är att 95 % av patienterna med hypertoni ska ha målblodtryck angivet i journalen.

Ändringar i REK-listan 2022

Allergi

- Förtydligande att endast upp till dubbel dos antihistamin är aktuellt vid allergisk rinokonjunktivit. Upp till fyrdubbel dos endast vid kronisk urtikaria.

- Ögondroppar Opatanol läggs till. Billigare än Emadine, svider mindre än Livostin.

- Användning av Tavegyl oavsett beredningsform bör upphöra, se läkemedelsmålen.

Astma

- Förtydligande att spray alltid ska användas tillsammans med spacer för korrekt läkemedelsdistribution. Notera att spray är betydligt mer miljöbelastande jämfört med pulverinhalatorer.

Demens/kognitiv sjukdom

- Tillägg av tablett Donepezil som förstahandsval utöver plåster Rivastigmin. Behov av flera beredningsformer som 1: a handsval.

- Utökad rekommendation för Mirtazapin vid BPSD: kan användas som alternativ till sömnläkemedel. Används även vid depression och ångest. Var uppmärksam på korrekt ordinationsorsak vid användning av mallar i Cosmic.

Diabetes

- Forxiga har lagts till som alternativ till Jardiance för samstämmighet med hjärt-kärllkapitlet. Flera ändringar har gjorts i flödesschemat för diabetes typ 2. Notera särskilt att diabetiker med etablerad hjärt- kärlsjukdom rekommenderas SGLT2-hämmare eller GLP1- analog oavsett HbA1c.

Gynekologi

- Förtydligande att Donaxyl är förstahandsval och Dalacin är andrahandsval vid bakteriell vaginos. Donaxyl är inte ett antibiotikum och ger mindre risk för sekundär svampinfektion.

- Hänvisning till SFOGs dokument angående menopausal hormonbehandling.

- Atrofiska slemhinnebesvär: Oestring är förstahandsval vid samtidig inkontinens.

- Nya data visar att det är säkert och effektivt för kvinnor som har haft bröstcancer och behandlas med aromatashämmare att använda Blissel (lågdos lokalt östrogen) vid torra slemhinnor i underlivet och utebliven effekt av östrogenfria alternativ.

Hjärta-kärl

- SGLT2-hämmare är ett nytt tilläggsalternativ för behandling av systolisk hjärtsvikt.

Infektioner

- Akut mediaotit: Azitromycin till vuxna med pc-allergi (Ery-max kapslar finns inte längre)

-Urogenital klamydia: Ändrad behandlingstid från 9 dagar till 7 dagar med doxycyklin.

- Förtydligande gällande cystit: Kinolon endast aktuellt efter odlingssvar som utesluter andra behandlingsalternativ.

- Benämningen "Kronisk prostatit/bäckenbottensyndrom" har ändrats till "Kronisk prostatit med cystit". Behandlas som cystit vid positiv urinodling med relevanta fynd.

Osteoporos

- Kalcipos D Forte innehåller tillräckligt med kalcium för flertalet patienter (= 500 mg kalcium per dygn). Sköra äldre rekommenderas fortfarande Kalcipos D 1x2 eller Calcichew D3 1x2 (= 1000 mg kalcium per dygn) pga. att kostintaget ofta brister hos dessa patienter.

Palliativ vård

- Tillägg av per orala alternativ (morfin, metoklopramid, meklozin, oxazepam) utöver injektionsberedningar.

Kommunala akutförråd

- Ringer-Acetat

- Postafen (meklozin): mot illamående.

Psykiatri

- Förtydligande när KBT är indicerat hos patienter med GAD. Sämre evidens för KBT vid GAD jämfört med övriga ångestsyndrom. Ofta behövs läkemedelsbehandling men kombinera gärna med KBT.

Smärta och inflammation

- Inte längre någon prioriteringsordning bland preparaten mot perifer, neuropatisk smärta. Gabapentin, amitriptylin och duloxetin är alla förstahandsval.

- Pregabalin borttagen från både perifer och central neuropatisk smärta. Pregabalin bedöms inte ha några betydande fördelar jämfört med övriga preparat men däremot beroendepotential (narkotikaklassat).

- Fentanyl- plåster borttaget. Mycket potent och begränsad indikation (kronisk opioidkänslig smärta med stabil smärtsituation till patient där per oral smärtlindring bedöms olämplig). Felkällor i praktisk användning av plåstret utgör dessutom en patientsäkerhetsrisk.

Äldre och läkemedel

- Pregabalin borttaget, se ovan.

- Mirtazapin: förtydligande att 15 mg rekommenderas som startdos för äldre med depression.

Ögon

- Tårsubstitut: förtydligande att åldersbetingade torra ögon eller torra ögon av kontaktlinsanvändning **inte** motiverar receptförskrivning. Se även separat avsnitt om Receptfria läkemedel.

Läkemedel och miljö

- Utökat kapitel med tillägg med exempel på särskilt miljöbelastande läkemedel.

Detta är ett utskick från Läkemedelskommittén i Region Kalmar län. Har du frågor eller önskemål om ämnen kan du nå oss på:

lakemedel@regionkalmar.se
0480-847 26 (må-fr 08-16)